

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)
Telefon szám 16.

LAPTULAJDONOS
Az Erdélyi Róm. Kath. Irodalmi Társulat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — — 8 kor.
Félévre — — — — — 4 „
Negyedévre — — — — — 2 „
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

A székelységért.

Sümege Vilmos a székelység hazatelepítése és Erdély termésének biztosítása érdekében a következő beszédet mondotta a Ház 22.-iki ülésében:

„Harmadizben van szerencsém a székelység érdekében a kormányhoz interpellációt intézni. Több mint öt hónappal ezelőtt, mult évi szeptember 20.-án, midőn a nagy betörés történt az oláhok részéről, amikor a székelység menekülni volt kénytelen, akkor a segélyezés tárgyában intéztem interpellációt a kormányhoz. December 13.-án, amikor ezt a gaz oláh bandát már kiverték Erdély földjének legnagyobb részéről, a székelység visszatelepítése tárgyában intéztem kérdést és kérést a t. kormányhoz. Sajnálatomra mai napig választ egyikre sem nyertem.

Sajnos, még ma is van a székelységnek oly része, amely még mindig nem térhet vissza szülőföldjére és ez Csík vármegyének szinte egész lakossága és Háromszék vármegyének egy része. Éppen ezért már több ízben kértem a kormányt, hogy miután jó részük már úgy is hazakerült, ezt a még nyomorgó és üldözött szegény székelységet részefésztse napi 2 korona állami segélyben. Ezt

a kérdést talán mégsem méltóztatnak pártügynek tekinteni.

Mégis azt tapasztalom, hogy a kormányzati ágak legtöbb helyén süket fülekre találunk. Ismétlem, a legelső teendő az volna, hogy akik még itt vannak Magyarországon, amiért ők mondják, azokat kellő ruházattal lássuk el, ami csak kivételesen, egyes helyeken törént meg, ellássuk tüzelőanyaggal és jobb élelmézzel, mert abból az egy koronából sehogyszem tudják magukat élelmezni.

A másik, amiért interpellálok az, hogy azok, akik már hazatértek Csík és Háromszék vármegyébe, sajnos, szintén nagy nyomorban szenvednek. Legtöbb helyen csak a katonaság kegyelméből és a csendőrség konyháján élnek.

A magam részéről nagyon szükségesnek tartanám, hogy a megszüllött kereskedőknek és iparosoknak engedjék meg, hogy visszatérjenek helyiségeikbe és adjanak nekik módot arra, hogy oda kellő mennyiségű árut szállíthassanak. Egyes helyekre már jöttek idegen emberek, mondhatom, hogy uszorasok, akik felhasználva a konjunkturát s hogy a helybeli ipar és kereskedelem hiányzik, hogy az az ügyes székelység örmény nincs a helyén, kiszípolozzák a népet és vissza-

élnék a helyzettel. A kormánynak talán mégis módjában áll, hogy elősegítse ezeknek a tisztas, régi bennszülött iparosoknak és kereskedőknek hazatérését és mindenképpen támogassa őket abban, hogy régi keresetüket ismét folytathassák és ezáltal ne csak restaurálják saját életüket, hanem egyuttal nagy hasznára lehessenek a köznek, amelynek tisztas iparosai és kereskedői voltak, nem pedig idegen uszorasok és kiszípolozók.

A harmadik és talán még ennél a kettőnél is fontosabb kérdés, amelyet felemlíteni szerencsém volt, a *Székelység föld termőföldjének megművelése*. Most közkeletű minden oldalon, úgy elméleti, mint gyakorlati téren, sőt a kormányzat terén is, hogy mindenütt a többtermelést emlegetik, hogy egy talpalatnyi földet sem szabad miveletlenül hagyni. Hát mi lesz azzal az invázió által sújtott területtel, hogy fogják azt megművelni? Hiszen talán méltóztatnak tudni, hogy Csikvármegyének majdnem egész területén, de Háromszék vármegyére legnagyobb részén is a mult év őszén nem lehetett bevetni semmit. Ha az idén miveletlenül hagyjuk ezt a vidéket, ahol értesülesem szerint, az egész területnek legfeljebb 20 százaléká van bevetve, ha a mulasztásokat nem fogjuk tavaszi vetéssel pótolni, akkor a jövő évben, sőt már

Szomorú az idő.

Borus! Olyan bús lett minden. A kopasz galyú fák, a magas hegytetők, a még mindig havas fedelű házak, a feketedni akaró föld, a rajta járó ember és gyermek egyaránt. Semmi sem olyan, amilyen még a háború alatt is volt.

Karácsonyban sem volt örömünk. Nem is lehetett: lelünk nehéz volt. Bethlehem éjszakája nem könnyebítette meg. Úgy vártuk a nyugalmat, hiszen fáradt volt vándorló lelünk. Sokat szenvedett, sokat küzdött a mellénk beütött elemi erejű háborús vihar között.

Hosszú volt vándorútunk is. Lelünk rajta végig könnyezett.

Minden reményünk karácsony csöndes éjszakája volt. Lelünk mégse lehetett nyugodt.

Máskor úgy eljár Bethlehem pusztáján. Abban a szép éjben annyi csillag alatt, a hold jóságos szelid fénye mellett pásztor-tüzeknél, legelő nyájánál, melegszívű, jó

pásztoroknál. Angyalok csöndes éneke mellett Bethlehem pusztáján a barlang felé.

Most nem tudunk útra kelni. Lelünkre elmélyedésében mindegyre frissen szóródott a közeli front eljlesztő, dörgedelmes, égető, gyilkoló tüze!

Karácsonyi éjjelünk nyugtalan volt. Egünk is beborult. Csillagunk sem volt. A hold is ijedelmében elhúzódott. Valahol a háborgó fellegek mellett ő is könnyezett. Könnyezett azokkal a sokakkal, akik itthon és a távolban ezen az éjszaka étel, ruha nélkül különösen felsírtak, zokogtak.

Az ágyúk mély, tompa dörgeje mellett elveszett glóriánk is.

Pásztor-tüzek helyett véres csataterek felett járt képzeletünk. Olyan nehéz, olyan keserű volt az egész éj.

Fehér kalács helyett karácsony napján még kenyér is alig jutott nekünk.

Nem szólt a harang sem. A kegyetlen háború neki is ércnyelvéhez fagyasztotta az ünnepi szót.

Ó év estéjén is olyan nehéz volt minden. Szobáinkban lámpa helyett csak a kályha tüze világított. Piros parázsa kifelé izzásával úgy küzdött a sötét szobánkkal. Mi melléje ültünk. Elnéztük sokáig. Aztán gondolkodtunk. Sok mindenem átjárt sebes gondolatunk

Az idő hatalmas Ura, Istene; a bölcsőnk, a sír, a közjeje ékelt emberi út; a sok küzködés, fáradság, csalódás, keserűség; fagyasztó halál a halálos ágyon; nehéz, könnyes hörgés, szívet szaggató éles jaj a vértől gözölgő csatatéren — mind, de mind által vonultak lelkeink!

Itt sem tudtunk elmelegedni s csendes elmelegedésünkben a jóságos Istenhez közelebb jutni. Máskor pedig e visszapillantások úgy áthatottak, úgy oda vezettek az Isten felé.

A front tompa dörgeje ezt se engedte meg nekünk. Összekavarta, rontotta, mind azt, amit a nagy idő ez utolsó állomása mellett gondoltunk, éreztünk.

Reánk hasadt az új év hajnala is egy

Oberbauer A. utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41.

A legjobb hírnevek örvendő és legrégebb egyházi szerek ruhák, zászlók, stb. gyára — Arjeggék kívánatra ingyen és bérmentve.

az időn összel is a legnagyobb nyomor elé fog nézni a lakosság.

Sajnos, ez irányban még semmi vizsgálatot nem hallottunk. Azt hiszem, a kormánynak első sorban az lett volna a kötelessége, hogy a visszarendelt hatósági egyeneket, körjegyzőket, szolgabírákat és másokat egybevetve, az ottani vezető elemekkel, bizottságokat alakítsanak arról, hogy mennyi ott a megművelhető föld, mennyi az a terület, amely feltétlenül megművelhető és amennyiben, sajnos, igen sok földnek még a gazdája sincs odahaza, gondoskodjék arról, hogy annak földjét is megműveljék. E célból méltóztatassanak katonái erőt is igénybevenni, hiszen — azt hiszem, nem sérték hadi érdeket, ha azt elmondom — elég bőven van ott idegen katona, amíg fiaink a lövészárkokban teljesítenek szolgálatot. A kormány tehát gondoskodjék *vetőmagról, valamint emberi és állati munkaerőről*, mert minden perc óriási károkat okoz. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon).

Még egy kérésem volna a t. kormányhoz: legyen szives valamiképpen gondoskodni, hogy a Székelyföldön a lakosság megmaradjon, kis *holmiját ne bántsa az idegen nemzetiségű katonaság*. Csik vármegyében, ahol rengeteg erdő van, úgy, hogy csak be kell hozni a tüzelőfát, megtörténik, hogy hasznát használják fel és így 5 forint érték helyett ezer forint értéket tüzelnek el; vagy az az idegen katona fejszéjével összevágja a szekrényt és úgy tüzeli el. Pedig annak az Isten semmivel meg nem érdemelt csapásaival sújtott székelységnek meg kellene mentenünk az utolsóját, amije még van neki. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

És ha a székelység hazakerül, gondoskodjék a kormány, hogy háza, baromfija, fejőstehene, malaca legyen. Tudom, hogy ez iránt folyik az akció, de nem úgy, ahogy kellene.

csomó aggodással, bizonytalansággal, sziveinkben fekvő fájdalommal.

A harang ismét nem szólott. Se nem bucsúztatott, se nem köszöntött. Vagy talán igen, de akkor csöndesen könnyezett. Visszafojtott zokogását nem hallotta senki. Könyveit se láthatta senki.

Megjött a Nagybőjt. Meleg szelleme olyan jól esik nekünk. A harang ismét nem szól. Háború tiltotta el. Szomorú, lehanggolt, bús, fájdalmas minden. A magas bércek, a felette kiderült mosott-kékű ég s aztán minden, de minden, ami alatta van, él!

A Getzemáni kert szenvedő Krisztusa mellett nem zavar most semmi. Olyan csendes ez a kert est. Olyan résztvevő, olyan szomorú. Egészen lelkünknek való.

A csendes csillagok is Getzemán Krisztusa felett olyan résztvevők! A hold is szomorú. Az Isten Fia is, akinek szenvedésében, lelkiviharában véres verejtéke hull!

Ez a kicsi kert most olyan édes nekünk. Nem panaszodunk. Istenünk Fiához oda térdelünk. Nem félünk, avagy ha igen is, kétségbe nem esünk!

Minél inkább tépi lelkünket a vihar e csendes, szép kertben, Jeruzsálem felett a szenvedő Istenhez — annál jobban oda si-

Ha a székelységet emeljük fel, akkor felemeljük magyar nemzetünket! (Élénk helyeslés és éljenzés a szélsőbaloldalon.)

A következő interpellációt intézem a t. kormányhoz:

1. Hajlandó-e a kormány gondoskodni arról, hogy a székely vármegyék minden termőföldje művelés alá kerüljön és e célból ingyen vetőmaggal és minden megfelelő emberi és állati munkaerővel elláttassék?

2. Hajlandó-e a kormány gondoskodni arról, hogy a már hazatért székely lakosság sürgősen élelmiszerhez és ruhához juthasson?

3. Hajlandó-e a kormány gondoskodni arról, hogy a kényszerűségből szülőföldjüktől még távollevő székely menekültek napi 1 koronás államségélye 2 koronára azonnal felemeltessék?

Hivatások ápolása.

III.

A hivatás nevelésének *szentségi forrásairól* nem is szólok. Ez nagyon világos mindnyájunk előtt. Ámbár itt is elkelne egy pár józan praktikum. A szentgyónás a lélek alakításának a szentsége. Hivatásos fiúk gyónására különösen ügyeljünk s nekik ne csak feloldozást, hanem lelki vezetést is adjunk. Segítsük át a nehézségeken. Ne csak a gyakori szülőföldhöz hívjuk meg gyakran, hanem szólítsuk fel: segítsen feldúsítani az oltárt, hozzon mezei virágot, vagy zöld galyat; minisztráليون szépen, összetett kezekkel, mintha kispap volna. ⁴⁾

3.) A hivatás születhetik és fejlődhetik harmadszor *konviktusokban* is. Könnyű még a rossz gyermekeknek is, ha haszontalan társai köréből meleg, vallásos otthonba térhet vissza; de nehéz míg a jónak is, ha rendes napi társaságát felegyelmetlen, zülött konviktus képezi. Ezért konviktusokban a legfontosabb a

mulunk, annál erősebb, kitartóbb lélekkel verejtékezzünk és imádkozunk! Egyik kezünkben evangéliumunk, másikban magyar történelmünk. Getzemán kertje csöndes, néma estéje! Te drága kincsünk! Beléd hullatjuk ki búneinkért minden könnyünk!

Szenvedéseinkben Mestered mellett remegő lélekkel is végig kitartunk! Nem zúgolódnunk. Visszatértett lelkeinkkel egészen te beléd állunk!

Bármi is jön reánk, a keserűség kelyhét reménytelen lélekkel nem vetjük el!

Sírva imádkozunk, imádkozva sírunk s hogy ha te belőled a kegyetlen vihar irtalmatlanul ki is tép és a halál útján elsőszerte-szét, meleg szívünk mellől, akkor sem veszítjük el hitünk evangéliumát s magyarságunk nemzeti történelmét!

Szomorú az idő. Borus. Csöndes a Getzemáni kert dülő csatákon túl!

Annyi benne a szenvedő lélek: a meztelen gyermek, a háborús árva, az özvegy, a könnyező testvér, elsápadt anya, a reszkető kezű öreg apa.

Mindannyi szenved. Mindannyi sír. Mindannyi Mestere mellett nagy lelki tusák közt összekulcsolt kézzel imádkozik!

S. F.

közvélemény irányítása. Ne a rosszak legyenek a hangadók, hanem a jók. Ne csak a subregens képezze a helyes irány hivataltól vállalt megszemélyesítését, hanem a konviktusok jó nagy többsége, erős és jeles tanulói gyakran áldozó diákok. Ilyen külső keretek mellett szépen fejlődhetik a hivatás. Nincs, ami előlje. A rokonok, az utca, a rossz pajtások — ki vannak zárva egész tanévre. Viszont a kápolna, a gyakori és könnyű gyónás-alkalom, a szentáldozás mind fejlesztői az isteni csiráknak. A nevelő is mindig köztölték van. A fönnt említett módozatokat fokozott mértékben értékesítheti. Fegyelmezésében segít a közvélemény elítélő vagy helyeslő szava, amelynek szálait annélkül, hogy a fiúk tudnák, ő tartja kezében. Ha felzúdulnak az ellen, hogy valaki a studiumot megszegje, vagy a duktör (felügyelő) intézkedését semmibe vegye, mennyivel inkább lenne reakciója annak, ha valaki túltenné magát a subregens intézkedésén.

A konviktusok élére természetesen kiváló nevelő szükséges. Annyi különböző természetű fiút összehozni s még hozzá a hivatásoknak a védelem mellett lendületet is adni, nem könnyű dolog. Erre nemcsak sok lélekismeret, rátermettség és technikai tudás, hanem jó adat aszkézis is szükséges, hogy a sikertelenségekkel szemben ne veszítsen soha nevelői munkájának rugalmasságából.

Ezért konviktusaink nevelőjére tanítás mellett anyagi ügyeket is rábízni nem célravezető eljárás. Mikor és hogyan tanulja és ismerkedjék meg a nevelés átalakító módszereivel, hogyan kísérje figyelemmel *intézkedéseinek befolyását* 100—200 konviktör lelkében, ha minduntalan nyugtákat kell irni, fát és élelmet beszerezni? A jezsuita intézetek prefektusai nemcsak hogy nem vice-rektorok, hanem még csak nem is aktív tanárok.

Azután konviktusainkban fejlődő hivatás-csírák kivirágzása azt is megkívánja, hogy fejlődésük ne civil, hanem pápi kezekbe legyen letéve.

4.) Akik már a *kisszeménáriumba* kerültek, azok a kék ruhával nyíltan pályát választottak. Sajnos azonban ezek közül igen sok nem válik be. Sokat csak a reverenda lát vitt oda, másikat az anyagi érdekeltség, a harmadik meg nem találja meg ott azt, amire gondolt.

A reverenda látz nagyon jól lehet csökenteni az által, hogy a még nem theologus kispap járjon egyszerű, sötét színű — civilben, legfőnebb a kolláré különböztethetné meg többi civil társaitól. Így van ez igen sok külföldi szeménáriumban, sőt misszionárius intézetben is. Minek is még olyan korán, sőt egyes egyházmegyékben, V. gimn. korában reverendába bujtatni a fiút. Sokszor az ilyen gimnázista kispapnak vakációi visszelkedése sem sokat használ a reverenda iránti tiszteletnek. Az újszülött kispapocskák először csak nézegeti, azután hiúsodik; arra is gondol, hogyan fognak társai, avagy az övé a vakációban rá nézni; később megszokja, jön az érettségi s — vége a papságnak, reverendának egyaránt.

Az anyagi érdekeltséget pedig azáltal lehetne mérsékelni, hogy a gimnázista kispap is fizeti a tandíjat (ha jó tanuló, úgy is elengedik), könyveket és ruhát. Teljes ellátása ennélkül is elég kedvező alapítvány és a papnevelde úgy is sokat ráfizet kilépett gimnázistákra.

(Folytatjuk.)

4) Sok hivatis megrontója a sekrestye. Tekintünk csak egyik-másik városi plebánia sekrestyéjébe, mielőtt a miséz pap oda bemenne. A fiúk már csoportban vannak ott, körül ülnek a kályhát és beszélgetnek vagy nevetgélnek. Egyik pap után a másiknak ministrálnak; de mindig ugyan azzal a közömbösséggel, amellyel már megszokták a sz. dolgokat. A sekrestyés sem ad jó példát nekik, veszekszik és hangosan szítja őket, vagy legjobb esetben P. H.-ot olvas. Pedig kezdetben milyen jók voltak azok a fiúk. Talán szózni sem mertek volna, hisz olyan közel voltak a szentáldógi lézuszhoz. A papi ténylegés is oly szépen tünt fel előttük, amíg azt az isteni jelenléti öntudatának fényénél látták vegezni.

A hivatis törekvés a magasságok felé, de ha a magasság a fiú előtt egyszer törpe lesz, nem fog feléje törekedni többé.

H I R E K.

— **A tart. tiszti iskola végzett növendékel Püspök urunknál.** Véget érve egy tart. tiszti kurzus, mielőtt a tanfolyamot bevégezték — széjjeloszlottak volna a szélrózsa minden irányába. Püspök urunk óhajára sok fiatal önkéntes — a kurzus volt katolikus hallgatószáza teljes számban jelent meg márc. 7.-én délután a püspöki kápolnában, hogy Főpásztorunk jótanácsait, szeretetteljes vigasztalását és főpapi áldását vigyék magukkal arra az útra, melyen a legszentebb kötelességek teljesítése nonsokára küzdő testvéreink vezetőinek sorába szólítja őket. Püspök urunk igen hatásos beszédben lelkesítette a tisztjelölteket a kislelkűség elleni védekezésre, a kis dolgokban is hűségesen kész engedelmessegre és a tisztátalanság anynyi szomorú és kárhözatos következménnyel járó bűneinek állhatatos kerülésére; és Arz új vezérkari főnök imponáló példáját a saját tapasztalataiból merített illusztrációkkal állítva eléjük; a meggyőzés nagy erejével költötte lelkükre a kötelességteljesítés fontos erényét.

Meglátszott az önkényteseken, hogy a tapasztalatokban gazdag, értékes tanácsokat s a legösszefogottabb jóakarattal sugalta intelmeket a lelkükbe fogadták és szívükön találta őket az a szeretet, melynek a jövőjük boldogságát féltő aggodalma és melegsége az egész beszédből olyan világosan és olyan őszintén szólott hozzájuk.

A püspök úr a beszéd után minden önkénytesnek külön külön kis megszentelt érmet adott át, majd megilletődve fogadták mindnyájan kezéből az apostoli áldást.

A főpásztori buzgóító szavakra a katolikusok mind — majdnem kivétel nélkül a püspök úrnál épíletes buzgósággal végezték el szentgyónásukat. Másnap reggel közös szentáldozás volt. A főpásztor szívhez szóló szavai és egy közösen végzett gyönyörű előkészítő imádság segítettek az ifjaknak minél méltóbban fogadni az Úr testét — útravalóul az előttük álló nagy, fontos útira.

— **A papnevelő intézet aranykönyvéből.**

Boldog emlékü Kiss Gusztáv még életében 1000 koronát adott a papnevelő intézetnek. Végrendeletében sem feledkezett meg az intézetről és 900 koronát jutottat erre a célra.

Boldog emlékü Oláh Antal csicsókereszturi plebános hagyatékából 250 koronát, boldog emlékü dr. Kőrödy Péter székesegyházi kanonok hagyatékából 2 drb. gyulafehérvári takarékpénztári részvény jutott az intézetnek. Az élő jötevőkért minden hónap első péntekén egy szentmisét és a növendékek a szentáldozást ajánlják fel a Mindenhatónak.

Méltóságos Tamásy Áron nagypóstop, apostoli protonotárius 200 koronát juttatott a múlt évben s az idén is ugyanannyit az intézetnek. Az élő jötevőkért minden hónap első vasárnapján egy szentmisét mutatunk be és a növendékek a szentáldozást ajánlják fel a Mindenhatónak.

— **Kitűnő gondolat.** A budapesti Szent-Szív Zárda főnöknője kifejezte azon óhaját, hogy növendékei épülésére és lelkesítésére felolvassanak. Az igazgatóság erre a Baróton kifosztott templomot ajánlotta. Igazán a Jézus iránt való szeretet sugalmazta e kitűnő gondolatot. Bár csak több ilyen zárdáról számolhatnánk be!

— **Egy aranyos könyv.** Özv. báró Vay Dénesné Coram Sanctissimo angolból lefordított egy aranyos könyvet, mely 31 elmélkedést tartalmaz az „Oltárszékreny előtt.” Az oltáregyletek és hívek figyelmébe ajánljuk. Ára 1.60 K., a Szent István-Társulatnál valamint a Püspöki Lyceum Nyomdánál beszerezhető.

— **Püspökök Erdélyért.** A szenvedő erdélyi lakosság és az erdélyi gyermekek felfejtésére újabban Zichy Gyula gróf pécsi püspöktől 6730, Boromisza Tibor szatmári püspöktől 6000, Balás Lajos roznányi püspöktől 1787.22 korona érkezett, míg Fetser Antal győri püspök 500 korona adománnyal járult hozzá az ország gyűjtéséhez.

— **Az Irodalmi Társulat közgyűlése** március 25.-én délelőtt 11 órakor lesz a főgimnázium tanácstermében. A tárgyszót a jövő számunkban közöljük. Itt csak azt jegyezzük meg, hogy a tárgyszorozat egyik pontja az egész tisztikar választása, mivel a jelenlegi tisztikar elnök, alelnök elhalálása folytán hiányos, de meg a mandatum is lejárt a tiszti karnak.

— **Papírgyár Gyergyószentmiklóson.** A „Csikvármegye” írja: Béke időben hangoztattuk, hogy sehol alkalmasabb helye nem volna egy papírgyárnak, mint Gyergyószentmiklóson. Megirtuk, hogy a faipari telepek mily rengeteg mennyiségű nyersanyagot szállítanak el papírgyárak részére s elsírtuk, hogy a letarolt erdőben mennyi hullafia pusztul el éventeked óta. Most a papírhány beigazolva azt, hogy Magyarországon még több papir-

gyárnak volna létjogosultsága. Mint fake-reskedői körökből értesülünk az erdélyi puhaia termelői komolyan foglalkoznak a tervvel, hogy háború után egy papírgyárat létesítsenek, mely alapításban az összes vállalatok találkoznak. Csikvármegye magánjavainak, a községi közbirtokosságoknak és Gyergyószentmiklós városának e terv kivételénél ki kell venni részét és e területeken közre kell munkálniok.

— **Halálozás.** Bálint Gergely kolozsi lelkész életének 67. papságának 43.-ik évében 1917. február hó 22.-én az Urban elhunyt.

— **A „Csiki lapok”** is az oláh invázió miatt kénytelen volt beszüntetni működését. Most örömmel látjuk, hogy új életre kelt és igyekszik kivenni részét a székelység anyagi és erkölcsi erősítésének munkájában. Szívvel kívánjuk, hogy ezt teljes mértékben el is érje.

— **A marosvásárhelyi róm. kath. főgimn. ifjúsága részére** 1917. március 8—11.-ig főtiszt. P. Omerovich Tamás S. J. tartotta a lelkigyakorlatokat, naponként 4 szentbeszéddel, melyeket az ifjúság nagy figyelemmel hallgatta és igyekezett lelki javára fordítani.

— **Erdély kifosztott templomai** részére adományoztak: Sorbán József tábori lelkész 10 K., ifj. Deutsch Ignác 6 K., dr. Szócs Gézáné 2 K., N. N. Lugos 5 K., özv. Rajk Lajosné Ungiakabialva 10 K.

— **A jobbágytelki róm. kath. hívek** gyűjtéséből Kacsó László plebános 225 koronát küldött a Nemzeti fogadalmi templomra. Ezzel a fogadalmi templom alap 672 korona 60 fillérré emelkedett.

IRODALOM.

— **A Szentirástudomány tankönyve.** I. könyv, második kiadás. Összeállította dr. Szentiványi Róbert.

Öröndetes esemény, hogy egy theol. tankönyv, melynek vevő közönsége igen csekély, második kiadásban jelenik meg. Ez bizonyítja a tankönyv használhatóságát. Szerencsés gondolat volt magyar nyelvű theologiai tankönyvet írni, ezzel legalább lehetővé tesszük, hogy a világi intelligens közönség is betekinthessen a theologiai tudományba. A német katolikusok öntudatosságát csodáljuk és irigyeljük. Ott sok egyéb ok mellett német nyelvű theol. tankönyvek is vannak, melyeket a világiak közül is sokan forgatnak. Nálunk még csak a kezdet kezdetén vagyunk. Sok függ attól, hogy a papság mennyire veszi szívére a theologiai tankönyvek megismerését és terjesztését. Ha belátnánk, hogy alapos theologiai ismeretekre a világiaknak is szükségük van, akkor hamarosan nagyot lendítünk a lelki életben, és akkor nem vesz kárba a fáradság, mellyel magyar nyelvű theologiai tankönyvek készülnék.

Eladó ház.

Báthory utca 7. szám. 4 szoba, konyha, kamara és egyéb mellékkegyiségek, értekezhetni ugyanott.

MEGHIVÓ.

A Gyulafehérvári Takarékpénztár mint részvénytársaság

XLV.-ik évi

RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

folyó 1917. év márczius hó 28-án d. u. 2^{1/2} óraker saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Jegyző választása és a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
 2. Az 1916. évi zárszámadások előterjesztése; az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése kapcsán a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvények iránti határozathozatal.
 3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.
 4. Kellő időben bejelentett indítványok.
- Kérjük a t. részvényeseket, hogy szavazati joguk gyakorolhatása végett, részvényeiket a közgyűlés előtt legalább két nappal, az igazgatóságnak bemutatni sziveskedjenek.
- Gyulafehérvár 1917. márczius hó 7-én.

Az igazgatóság.

Mérleg számla 1916. december hó 31-én. **Vagyon:** Pénztár készlet K 279.753.63 Omb. giró-számlán K 40.150.35 Postatakarékpenztáron K 29.596.13 Valuták és szelvények K 3.925.21 Omb. mellékhely szlán K 1.293.50 Váltótárca K 4.695.018.33 Jelzalogkölesönök K 580.622.26 Előlegek értékpapirokra K 53.280.05 Értékpapírok K 1.009.004.85 Értékpapír függő szelvény K 10.085.10 Folyószámla követelések K 1.909.410.51 Pénzüntézetü Közpoint üzletrészek K 6.400 — Letételek K 12.800 — Ingatlanok K 223.595.48 Felszerelések K 1.500 — Birói letételek K 8.122.14 Átmeneti tételek K 79.664.24 összesen K 8.944.221.78 **Teher:** Részvényalapítóke K 1.000.000 — Tartalékalap K 500.000 — Külön tartalékalap K 510.720 — Házfentartási alap K 46.000 — Betételek K 4.679.165.31 Visszleszámitolt váltók K 735.674 — Konzorcialis tétel K 350.000 — Hitelezők K 916.146.50 Óvadékok K 12.800 — Beváltatlan osztalék szelvények K 1.608 — Átmeneti tételek K 46.245.15 Egyenleg mint nyereség K 145.862.82 összesen K 8.944.221.78.

Veszteség és nyereség számla. Bevételek: Nyereség áthozat 1915. évről K 13.082 — Kamatok K 537.280.16 Értékpap. kamatok K 48.062 — Házbérek K 21.800 — Jutalékok 13.818.34 összesen K 634.042.50 — **Kiadások:** Kezelési költségek és fizetések K 47.416.30 Jótékony célú kiadás K 1.222.48 Házfentartás 100 — Adók és illetékek K 54.341.75 Kifizetett és tőkésített betétkamatok K 217.420.93 Visszleszámitolási és lombard kamatok K 164.078.22 Leírások K 3.600 — Egyenleg mint nyereség K 145.862.82 összesen K 634.042.50.

Deutsch Manó s. k. vezérigazgató.

Székál Ignác s. k. pénztáros.

Az igazgatóság.

bervei Jonás Adolf s. k.

Árvéd Jákó s. k.

Dr. Hartenbaum Simon s. k.

Zomora Dániel s. k.

Megvizsgálta és helyesnek találta:

A felügyelő-bizottság:

Dr. Mayer Ödön s. k. elnök.

Szöcs Dániel s. k.

Kóródy Imre s. k. alelnök,

Dr. báró Vécsey József Aurél s. k.

Héjja Kálmán s. k.

Dr. Fried Armin s. k.

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek meckanikai szövődéje

WIEN,
VI., Webgasse 43.Alapított 1838.
600 alkalmazott.

GUÁR:

Römerstadt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpitszövetek

minden stílusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

dus választékban, mindenféle és ókeresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árban történnk

Miseruhák javítása elvállaltatik.

Költségajánlat díjmentes.

Fényképészeti cikkek!
gyári árban kaphatók!

Schäser Ferencz

o könyvkereskedésében Gyulafehérvárt. o

Katholikus családok lapja!

„ÉLET“

Képes heti folyóirat. Előkelő színvonalon szerkesztett szépirodalmi képes lap. Nem hiányozhatik egyetlen katolikus intelligens család asztaláról sem. Szerkeszti jeles katolikus írók gárdája élén Izsóf Alajos. Előfizetési ára egész évre 20, félévre 10, negyedévre 5 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal, Budapest, VII., Damjanich-utca 50. Jó lélekkel ajánljuk a változatos tartalmú, aktuális képekben gazdag folyóiratot közönségünk figyelmébe s támogatásába.

A szerkesztésért felelős: Péter Antal.

Nyomatott a Püspöki Lyceumi könyvnyomdában (Schäser Ferenc) Gyulafehérvárt.